

Uniwersytet Warszawski
Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki

Michał Garmulewicz

Nr albumu: 304742

**L_p -cohomologies of Riemannian
 f -horns.**

**Praca licencjacka
na kierunku MATEMATYKA**

Praca wykonana pod kierunkiem
dra hab. Andrzeja Webera
Instytut Matematyki

Maj 2015

Oświadczenie kierującego pracą

Potwierdzam, że niniejsza praca została przygotowana pod moim kierunkiem i kwalifikuje się do przedstawienia jej w postępowaniu o nadanie tytułu zawodowego.

Data

Podpis kierującego pracą

Oświadczenie autora (autorów) pracy

Świadom odpowiedzialności prawnej oświadczam, że niniejsza praca dyplomowa została napisana przeze mnie samodzielnie i nie zawiera treści uzyskanych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

Oświadczam również, że przedstawiona praca nie była wcześniej przedmiotem procedur związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w wyższej uczelni.

Oświadczam ponadto, że niniejsza wersja pracy jest identyczna z załączoną wersją elektroniczną.

Data

Podpis autora (autorów) pracy

Streszczenie

In this thesis L_p -cohomologies of Riemannian f -horn are calculated.

Słowa kluczowe

kohomologie de Rhama, topologia różniczkowa

Dziedzina pracy (kody wg programu Socrates-Erasmus)

11.0 Matematyka, Informatyka:

11.1 Matematyka

Klasyfikacja tematyczna

14 Algebraic Geometry

14F (Co)homology theory

14F40 de Rham cohomology

Tytuł pracy w języku angielskim

An implementation of a difference blabalizer based on the theory of $\sigma - \rho$ phetors

Spis treści

1. Introduction	5
Introduction	5
2. Preliminaries	7
2.1. Vector spaces and tensors	7
2.2. Riemannian metric	7
2.3. Differential forms	8
2.4. Explanation about induced maps etc.	9
2.5. $L_p(\mathcal{M})$ space	9
3. Obliczenie	11
Computation	11
4. Dowody lematów	17
Bibliography	19

Rozdział 1

Introduction

W pracy [Weber] prezentowane jest między innymi obliczenie L_p -kohomologii stożka nad pseudorozmaitością Riemannowską.

The cone is given a metric of the form $dt \otimes dt \oplus t^2 g$ and g is the metric on the nonsingular part of the original pseudomanifold. In the mentioned work, L_p cohomology of this space is presented.

We present a slight modification of this notions, by considering manifolds where the Riemannian metric is of the for

Rozdział 2

Preliminaries

2.1. Vector spaces and tensors

If we consider a finite-dimensional vector space V with a given metric $\|\cdot\|$ and define a new metric $\|x\|_r = r\|x\|$. Then in the space $(V, \|\cdot\|_r)^*$ dual to $(V, \|\cdot\|)$, the normed is scaled by the factor $\frac{1}{r}$, that is for any $\varphi \in V^*$ we get $\|\varphi\|_r = \frac{1}{r}\|\varphi\|$.

We will make a simple observation that we will later use in the computations. We consider a Riemannian manifold M and tangent $T_x M$ and cotangent $T_x^* M$ spaces in the point x . Let the bases of these spaces be e_1, e_2, \dots, e_n and dual $e_1^*, e_2^*, \dots, e_n^*$. The volume form of this manifold is $d\text{vol} = \pm e_1^* \wedge e_2^* \wedge \dots \wedge e_n^*$.

We now want to compute how forms from $\Lambda(\mathcal{M})$ are scaled with respect to such a change in the norm. Suppose we are considering space of k -forms on M at some arbitrary point. Then every k -form can be locally expressed in a basis consisting of products of covectors belonging to basis dual to the standard basis. That is every k -form in the point x using some local coordinates (x_1, x_2, \dots, x_n) can be written $\sum_{I \in I} a_I dx_I$, where I is the set of k -indices of form (i_1, i_2, \dots, i_k) , with $i_1, i_2, \dots \in \{1, 2, \dots, n\}$. (following Einstein convention). Let us see how basis $\underbrace{(i_1, i_2, \dots, i_k)}_{k \text{ times}}$ vector is scaled:

$$\begin{aligned} \|dx_{i_1} \wedge dx_{i_2} \wedge \dots \wedge dx_{i_k}\|_t &= \|dx_{i_1}\|_t \cdot \|dx_{i_2}\|_t \cdot \dots \cdot \|dx_{i_k}\|_t = \\ &= \frac{1}{t} \|dx_{i_1}\| \cdot \frac{1}{t} \|dx_{i_2}\| \cdot \dots \cdot \frac{1}{t} \|dx_{i_k}\| = \frac{1}{t^k} \|dx_{i_1} \wedge dx_{i_2} \wedge \dots \wedge dx_{i_k}\| \end{aligned}$$

This means that any k form is scaled by $1/t^k$ when metric is scaled by a factor of t . This applies also to the volume form, so we obtain:

$$d\text{vol}_t = \frac{1}{t^n} d\text{vol}$$

2.2. Riemannian metric

Riemannian metric is a smooth symmetric covariant 2-tensor field on manifold \mathcal{M} that is positive definite at each point. (attaching a field of linear functions that takes two variables to every point of the manifold).

In any smooth local coordinates (x^i) , Riemannian metric can be written as:

$$g = g_{ij} dx^i \otimes dx^j = g_{ij} dx^i dx^j$$

where g_{ij} is a positive definite matrix of smooth functions.

The simplest example of Riemannian metric is *Euclidean metric* on \mathbb{R}^n given in standard coordinates by

$$g = \delta_{ij} dx^i dx^j.$$

2.3. Differential forms

We will now recall definition of a norm of a differential form in each point of the manifold. Let (M, g) be an orientable, connected and complete Riemannian manifold. By x we will mean a point of X and $\Lambda^k T_x M$ is the vector space of multilinear alternate maps:

$$\alpha_x : T_x^* M \times \dots \times T_x^* M \rightarrow \mathbb{R}$$

Using this, we recall that exterior form of degree k is defined as a section of the k -th cotangent bundle

$$\Lambda^k M = \coprod_{x \in M} \Lambda^k T_x^* M \xrightarrow{\pi} M.$$

Therefore for each point $x \in M$ we have a multilinear map $\alpha_x \in \Lambda^k T_x^* M$. At a given point it can be expressed in an easy form. If (e_1, \dots, e_n) is a basis of $T_x M$ and (e^1, \dots, e^n) is the dual basis, we can write

$$\alpha_x = \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n} a_{i_1 \dots i_k} e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_k}$$

where coefficients are $a_{i_1 \dots i_k} = \alpha_x(e^{i_1}, \dots, e^{i_k})$.

Using above, we can express given form in terms of local coordinates x^1, \dots, x^n of an open subset U of M . We have a basis $\frac{\partial}{\partial x^1}, \dots, \frac{\partial}{\partial x^n}$ of $T_x M$ for each $x \in U$ with corresponding dual basis dx^1, \dots, dx^n . For every point of the set U one can write

$$\alpha_x = \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n} a_{i_1 \dots i_k} dx^{i_1} \wedge \dots \wedge dx^{i_k}.$$

On a Riemannian manifold one has a scalar product defined on $T_x M$ for each point $x \in M$. Therefore, we can define a norm of every k -form α . We denote the scalar product on $T_x M$ by $\langle u, v \rangle_x = g_x(u, v)$. Let us choose for some basis (e_1, \dots, e_n) of $T_x M$ with corresponding dual basis (e^1, \dots, e^n) . We can argue that such basis can always be chosen to be orthogonal, because we can always apply Gram-Schmidt's orthogonalisation algorithm to a basis given by local coordinates. We can then define a map $G : \Lambda^k T_x M \times T_x M \leftarrow \mathbb{R}$. Given two forms $\alpha_x = \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n} \alpha_{i_1 \dots i_k; x} e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_k}$ and $\beta_x = \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n} \beta_{i_1 \dots i_k; x} e^{i_1} \wedge \dots \wedge e^{i_k}$, we set

$$G(\alpha_x, \beta_x) = \sum_{i_1, \dots, i_k} \alpha_{i_1 \dots i_k; x} \beta_{i_1 \dots i_k; x}.$$

We can then cite lemma 1.1 from [Ducret].

Lemma 2.3.1. *The above stated map $G : \Lambda^k T_x M \times T_x M$ is symmetric and positive definite, and hence is a scalar product at any given point $x \in M$. It does not depend on the choice of the particular basis (e_1, \dots, e_n) among the orthonormal ones. Additionally the basis $(e^1 \wedge \dots \wedge e^n)$ is orthonormal for G .*

We can also give equivalent definition using other terms ...

Induced map For any smooth map $F : M \rightarrow N$ between two smooth manifolds with or without boundary, the pullback $F^* : \Omega^p N \rightarrow \Omega^p M$ carries closed forms to closed forms and exact forms to exact forms. It thus descends to a linear map, denoted by $F^* : H^p N \rightarrow H^p M$, too.

Digression in digression in digression: **Pullback** of F^* is

$$(F^*\omega)_p(v_1, \dots, v_n) = \omega_{F(p)}(dF_p(v_1), \dots, dF_p(v_n)).$$

2.4. Explanation about induced maps etc.

If we have two smooth maps $F, G : M \rightarrow N$ and we want to prove that the induced maps are equal $F^* = G^*$. Given a closed p -form ω on N , we need to produce a $(p-1)$ -form η on M such that

$$G^*\omega - F^*\omega = d\eta$$

from this, it will follow that $G^*[\omega] - F^*[\omega] = [d\eta] = 0$, where $[\]$ is just taking homotopy equivalence class of given form. The author suggests a way to make it more systematic, by finding an operator h , which transforms closed p -forms on N to $(p-1)$ -forms on M and satisfies

$$d(h\omega) = G^*\omega - F^*\omega.$$

Instead of defining $h\omega$ only when ω is close, it turns out to be far easier to define a map h from the space of *all* smooth p -forms on N to the space of smooth $(p-1)$ -forms on M , which satisfies:

$$d(h\omega) + h(d\omega) = G^*\omega - F^*\omega,$$

which implies the above equality when ω is closed. (To be completely precise, we define a family of maps, one for each p , which satisfy said equalities on adequate levels.

$$H(\mathcal{M} \times \mathbb{R}_{\geq})_{dR}^* = H(\mathcal{M})_{dR}^*$$

2.5. $L_p(\mathcal{M})$ space

Rozdział 3

Obliczenie

Celem tego rozdziału jest prezentacja obliczenia L_p -kohomologii Riemannowskiego f -stożka z funkcją wagową $f = e^{-t}$. Obliczenie jest podobne do prac [Cheeger], [Youssin], [?], [Weber].

Definicja 3.0.1 (f -horn). Niech \mathcal{M} będzie rozmaitością Riemannowską. Rozważmy przestrzeń $\mathbb{R}_{\geq 0} \times \mathcal{M}$. Określmy na tym produkcie tensor Riemannowski zadany przez wzór $dt^2 \oplus f^2(t)g$, gdzie g jest metryką na \mathcal{M} . Przestrzeń taką nazywamy **f -stożkiem**. Oznaczać ją będziemy przez symbol $c^f\mathcal{M}$.

Definicja 3.0.2. Niech $L_p^k\mathcal{M}$ oznacza przestrzeń p -całkowalnych k -form różniczkowych z mierzalnymi współczynnikami.

Możemy teraz poczynić obserwację o formach różniczkowych określonych na f -stożku. Przestrzeń styczna do $c^f\mathcal{M}$ w punkcie

(t, m) to:

$$T_{(t,m)}(c^f\mathcal{M}) = \mathbb{R} \times T_m\mathcal{M}.$$

W terminach form różniczkowych powiązanych z rozważanym f -stożkiem oznacza to, że możemy napisać:

$$\Lambda^k(\mathbb{R} \times T_m\mathcal{M}) = \Lambda^{k-1}(\mathcal{M}) \oplus \Lambda^k(\mathcal{M}).$$

Spostrzeżenie to możemy wyrazić także w inny sposób:

Uwaga 3.0.1. Każda k -forma $\omega \in \Lambda^k T(c^f\mathcal{M})$, a w konsekwencji każda forma z przestrzeni form p -całkowalnych $L_k^p(c^f\mathcal{M})$ może być zapisana jako $\omega = \eta + \xi \wedge dt$, gdzie zarówno η , jak i ξ nie zawierają dt . Zauważmy ponadto, że η jest k -formą, a ξ jest $k-1$ formą.

Przypomnijmy także dla klarowności notację dotyczącą zapisywania form różniczkowych względem lokalnych współrzędnych. Dowolną k -formę η , która w domyśle nie zawiera czynnika dt , zapisywać będziemy względem lokalnych rzeczywistych współrzędnych (x_1, x_2, \dots, x_n) na \mathcal{M} jako:

$$\eta(t, x) = \sum_{\alpha \in I(k)} \eta_\alpha(t, x) dx^\alpha,$$

gdzie $I(k)$ jest zbiorem wszystkich multiindeksów $\alpha = (\alpha_1, \dots, \alpha_k)$ takich, że $1 \leq \alpha_1 < \dots < \alpha_k \leq n$, gdzie

$$dy^\alpha = dy^{\alpha_1} \wedge \dots \wedge dy^{\alpha_k}, \quad (3.1)$$

a η_α jest gładką funkcją określoną na $(0, \infty) \times \mathcal{M}$.

Pomiędzy rozmaitościami \mathcal{M} oraz $c^f\mathcal{M}$ istnieją kanoniczne przekształcenia projekcji oraz inkluzji. Żeby dobrze zilustrować w sposób w jaki działają one na formy różniczkowe na poszczególnych rozmaitościach, przypomnijmy ich typy. Inkluzja to funkcja:

$$i_r : \mathcal{M} \rightarrow c^f\mathcal{M}$$

$$i_r(x) = (x, r).$$

Możemy za jej pomocą przeciągać formy z $c^f\mathcal{M}$ do \mathcal{M} . Przeciągnięcie takie oznaczmy jako $\omega_r = i_r^*(\omega) = i_r^*\eta$ dla formy $\omega = \eta + \xi \wedge dt$.

Projekcja (rzutowanie) zadane jest jako:

$$\pi : c^f\mathcal{M} \rightarrow \mathcal{M}$$

$$\pi(x, t) = x.$$

Rozważamy formę $\omega \in L_p^k(c^f\mathcal{M})$, gdzie $\omega = \eta + \xi \wedge dt$. Zauważmy, że metryka Riemannowska na $c^f\mathcal{M}$ jest określona w taki sposób, że stosowne normy spełniają następujące zależności:

$$|\eta(t, x)|^2 = (e^{-t})^{-2k} |\eta(t, x)|_{\mathcal{M}}^2 + (e^{-t})^{-2(k-1)} |\xi(t, x)|_{\mathcal{M}}^2,$$

gdzie $|\cdot|_{\mathcal{M}}$ jest normą form różniczkowych indukowaną przez metrykę Riemannowską na rozmaitości \mathcal{M} . Czynniki $(e^{-t})^{-2k}$ pojawia się ponieważ forma η należy do k -tej potęgi zewnętrznej przestrzeni kostycznej do rozmaitości $c^f\mathcal{M}$ w punkcie (t, x) . Zauważmy ponadto, że Riemannowska forma objętości na $c^f\mathcal{M}$ w punkcie (t, x) różni się od formy objętości na \mathcal{M} w punkcie x o czynnik $(e^{-t})^n$. Policzmy więc normę ω jako elementu przestrzeni $L_k^p(c^f\mathcal{M})$.

$$\begin{aligned} \|\omega\|^p &= \int_{c^f\mathcal{M}} |\omega|^p d\text{vol}_{c^f\mathcal{M}} = \int_0^\infty (e^{-t})^{n-pk} \int_{\mathcal{M}} |\omega|^p d\text{vol}_{\mathcal{M}} dt = \\ &= \int_0^\infty (e^{-t})^{n-pk} \|\omega_t\|_{\mathcal{M}}^p dt = \int_0^\infty \|\omega\|_t^p dt, \end{aligned}$$

gdzie

$$\|\omega\|_r \stackrel{\text{def}}{=} \|\omega|_{\mathcal{M} \times \{r\}}\| = e^{-r \cdot (\frac{n}{p} - k)} \|\omega_r\|_{\mathcal{M}}.$$

Przypomnijmy, że $\omega_r = i_r^*(\eta)$.

Zauważmy teraz w jaki sposób zachowywać się będzie norma formy, która została przeciągnięta z podstawy, czyli rozmaitości \mathcal{M} . Dla $\eta \in L_p^*(\mathcal{M})$ możemy napisać

$$\|\eta\|_r \stackrel{\text{def}}{=} \|\pi^*\eta\|_r = e^{-r \cdot (\frac{n}{p} - k)} \|\eta\|_{\mathcal{M}}.$$

Zazwyczaj w obliczeniach dotyczących kohomologii form argument pokazujący że zachodzi formuła homotopii jest prosty. W badanym przypadku rozmaitości $c^f\mathcal{M}$ fakt, że spełniona jest formuła homotopii wymaga szczegółowego uzasadnienia.

Będziemy starać się dowieść, że zachodzi formuła:

$$\omega - \pi^*(\omega_r) = dI_r\omega + I_r d\omega$$

W tym celu ponownie posłużymy się rozbiem k -formy ω , określonej na $c^f\mathcal{M}$ na

$$\omega = \eta + dt \wedge \xi.$$

Możemy teraz dla η określić na $c^f\mathcal{M}$ k -formę $\partial\eta/\partial t$ zadaną w lokalnych współrzędnych (x_1, x_2, \dots, x_n) jako

$$\frac{\partial\eta}{\partial t}(t, x) = \sum_{\alpha \in I(k)} \frac{\eta_\alpha}{\partial t}(t, x) dx^\alpha.$$

Wykorzystujemy tutaj notację z 3.1. Na tej samej podstawie możemy zapisać dla formy ξ $(k-1)$ formę $\partial\xi/\partial t$ jako:

$$\frac{\partial\xi}{\partial t}(t, x) = \sum_{\alpha \in I(k-1)} \frac{\xi_\alpha}{\partial t}(t, x) dx^\alpha.$$

Możemy zdefiniować na stosownym kompleksie form różnikowych

$$\begin{aligned} d_{\mathcal{M}}\omega &= \sum_{1 \leq j \leq m} \sum_{\alpha \in I(k)} \frac{\partial\eta_\alpha}{\partial x_j}(t, x) dx_j \wedge dy^\alpha \\ &+ \sum_{1 \leq j \leq m} \sum_{\alpha \in I(k-1)} \frac{\partial\xi_\alpha}{\partial x_j}(t, x) dx_j \wedge dt \wedge dy^\alpha. \end{aligned}$$

Możemy wtedy określić różniczkę formy najpierw na podstawie f -stożka:

$$d_{\mathcal{M}}\omega = d_{\mathcal{M}}\eta - dt \wedge d_{\mathcal{M}}\xi,$$

a następnie na całym badanym f -stożku:

$$d\omega = d_{\mathcal{M}}\omega + dt \wedge \frac{\partial\eta}{\partial t} = d_{\mathcal{M}}\eta + dt \wedge \left(\frac{\partial\eta}{\partial t} - d_{\mathcal{M}}\xi \right).$$

Możemy teraz postarać się zdefiniować operator homotopii. Dla ustalonego $r \in (0, \infty)$ określimy operator

$$I_r : \Lambda^k(c^f\mathcal{M}) \rightarrow \Lambda^{k-1}(c^f\mathcal{M}),$$

który w lokalnych współrzędnych (x_1, x_2, \dots, x_n) jest zadany wzorem:

$$(I_r\omega)(t, x) = \sum_{\alpha \in I(k-1)} \left(\int_s^t \xi(\tau, x) d\tau \right) dy^\alpha.$$

Dla klarowności kolejnych wzorów wprowadzimy oznaczenie. Będziemy mianowicie pisać

$$(I_r\omega)(t, x) = \int_s^t \xi.$$

Możemy teraz zbadać wyrażenia $dI_r\omega$ oraz $I_r d\omega$, które występują w formule homotopii. Napiszemy:

$$dI_r\omega = d_{\mathcal{M}} \int_r^t \xi + dt \wedge \frac{\partial}{\partial t} \int_r^t \xi =$$

$$= \int_r^t d_{\mathcal{M}}\xi + dt \wedge \xi$$

oraz

$$\begin{aligned} I_r\omega &= I_r \left(d_{\mathcal{M}}\eta + dt \wedge \left(\frac{\partial \eta}{\partial t} - d_{\mathcal{M}}\xi \right) \right) \\ &= \int_r^t \left(\frac{\partial \eta}{\partial t} - d_{\mathcal{M}}\xi \right) \\ &= \eta - \pi^* \left(\eta^{(r)} \right) - \int_r^t d_{\mathcal{M}}\xi, \end{aligned}$$

gdzie $\eta^{(r)} \in \Lambda^k(\mathcal{M})$ jest zadane w lokalnych współrzędnych (x_1, x_2, \dots, x_n) jako

$$\eta^{(s)}(x) = \sum_{\alpha \in I(k)} \eta_{\alpha}(t, x) dx^{\alpha}.$$

W związku z tym, zachodzi wzór:

$$dI_r\xi + I_rd\xi = dt \wedge \xi + \eta - \pi^* \left(\eta^{(r)} \right).$$

Spróbujemy teraz zbadać, kiedy dla p -całkowalnej formy ω forma $I_r\omega$ także jest całkowalna. Fakt, że forma jest p -całkowalna oznacza innymi słowy, że

$$||\omega||^p = \int_{cf\mathcal{M}} |\omega|^p = \int_0^1 \int_{\mathcal{M}} \left((e^{-t})^{-2k} |\eta^{(t)}|_{\mathcal{M}}^p + (e^{-t})^{-2(k-1)} |\xi^{(t)}|_{\mathcal{M}}^p \right) (e^{-t})^m dt.$$

Jako że $I_r\omega$ jest $(k-1)$ formą, to możemy napisać

$$||I_r\omega||^p = \int_{cf\mathcal{M}} ||I_r\omega||^p = \int_0^1 \int_{\mathcal{M}} \left((e^{-t})^{-p(k-1)} \int_r^t ||\xi^{(\tau)}||_{\mathcal{M}}^p (e^{-t})^n d\tau \right) dt.$$

Wykorzystamy teraz lemat, który udowodniony został w dodatku.

Lemat możemy wykorzystać, tylko wtedy gdy współczynnik przy e^{-t} , nazwijmy go α , jest większy od zera. Ten współczynnik to: $\alpha = -p(k-1) + n$. Zbadajmy warunek:

$$-p(k-1) + n > 0$$

$$-k + 1 + \frac{n}{p} > 0$$

$$k < \frac{n}{p} + 1.$$

Warunek pozwalający na wykorzystanie lematu jest więc spełniony dla $k \leq \frac{n}{p}$.

Gdy warunek ten jest spełniony, stosujemy lemat ... i uzyskujemy rezultat, że $I_r\omega$ jest formą p -całkowalną.

Pokazaliśmy więc, że jeśli ω jest k -formą p -całkowalną, to $I_r\omega$ jest p -całkowalna i zachodzi wzór

$$\omega = dI_r\omega + I_r d\omega + \pi^* \left(\eta^{(s)} \right).$$

Stąd jeśli $d\omega = 0$ to

$$\eta \in d(L^{i-1}\mathfrak{c}^f\mathcal{M}) + \pi^*(L^i * \mathcal{M}),$$

więc

$$\pi^* : H(\mathcal{M}) \rightarrow H(\mathfrak{c}^f\mathcal{M})$$

jest operatorem suriektywnym.

Rozdział 4

Dowody lematów

1. $\|\omega\|_r = e^{-r \cdot (\frac{n}{p} - k)}$
2. Lemat Hardy'ego - Webera
3. Formuła homotopii jest prawdziwa dla naszego stożka

Lemma 4.0.1 (Uogólniona nierówność Hardy'ego). *Rozważmy funkcję $f : \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}$, funkcje-
wagi $\phi, \psi : \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}$ oraz $p, q \in \mathbb{R}$ takie, że $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$. Zachodzi dla nich*

$$\int_0^\infty \left| \phi(x) \int_0^x f(t) dt \right|^p dx \leq C \int_0^\infty |\psi(x) f(x)|^p dx$$

wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\sup_{x>0} \left[\int_x^\infty |\phi(t)|^p dt \right]^{\frac{1}{p}} \left[\int_0^x |\phi(t)|^{-q} dt \right]^{\frac{1}{q}} < +\infty,$$

Dowód. Dowód pomijam. Jest on dostępny w Zacytować papier od pana Webera. \square

Lemma 4.0.2. *Rozważmy pewną funkcję $f : \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}$, gdzie $f \geq 0$ oraz jej funkcję pierwotną $F(x) = \int_0^x f(t) dt$. Dla $\alpha > 0$ warunek $\int_0^\infty f(x)^p e^{-\alpha x} dx < \infty$ implikuje $\int_0^\infty F(x)^p e^{-\alpha x} dx < \infty$.*

Dowód. Wykorzystamy uogólnioną nierówność Hardy'ego. Załóżmy $\psi(t) = \phi(t) = e^{-\frac{t}{p}}$. Wtedy jeśli $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$, to $\frac{1}{q} = \frac{p-1}{p}$ oraz $-q = \frac{p}{1-p}$. Zbadajmy teraz, czy spełniony jest warunek, aby zachodzić mogła nierówność Hardy'ego:

$$\begin{aligned} \sup_{x>0} \left[\int_x^\infty e^{-t} dt \right]^{\frac{1}{p}} \left[\int_0^x e^{-t \frac{1}{1-p}} dt \right]^{\frac{p-1}{p}} &= \sup_{x>0} C e^{-\frac{x}{p}} \left(e^{\frac{x}{p-1}} - 1 \right)^{\frac{p-1}{p}} = \\ C \sup_{x>0} \left(e^{-\frac{x}{p-1}} e^{\frac{x}{p-1}} - e^{-\frac{x}{p-1}} \right)^{\frac{p-1}{p}} &= C \sup_{x>0} \left(1 - e^{-\frac{x}{p-1}} \right)^{\frac{p-1}{p}}. \end{aligned}$$

Wyrażenie to jest ograniczone dla $p > 1$. Po zastosowaniu uogólnionej nierówności Hardy'ego i ewentualnym przeskalowaniu zmiennej x do αx otrzymujemy tezę. \square

Bibliografia

- [Weber] Andrzej Weber, *An isomorphism from intersection homology to L_p -cohomology*, Forum Mathematicum, de Gruyter, 1995.
- [Cheeger] Jeff Cheeger, *On the Hodge theory of Riemannian pseudomanifolds*, Proc. of Symp. in Pure Math. vol.36, American Mathematical Society, Providence, 1982.
- [Bott] Raou Bott, *Differential forms in algebraic topology*, Springer Verlag, 1982.
- [Youssin] Boris Youssin, *L_p cohomology of cones and horns* J. Differential Geometry, Volume 39, Number 3, 1994.
- [Lee] Lee, *Introduction to Smooth Manifolds*
- [Ducret] Stephen Ducret, *$L_{q,p}$ -Cohomology of Riemannian Manifolds and Simplicial Complexes of Bounded Geometry*, Ecole Polytechnique Federale de Lausanne, Doctor Thesis, Lausanne, 2009